

XENOPHON.
HIERON.

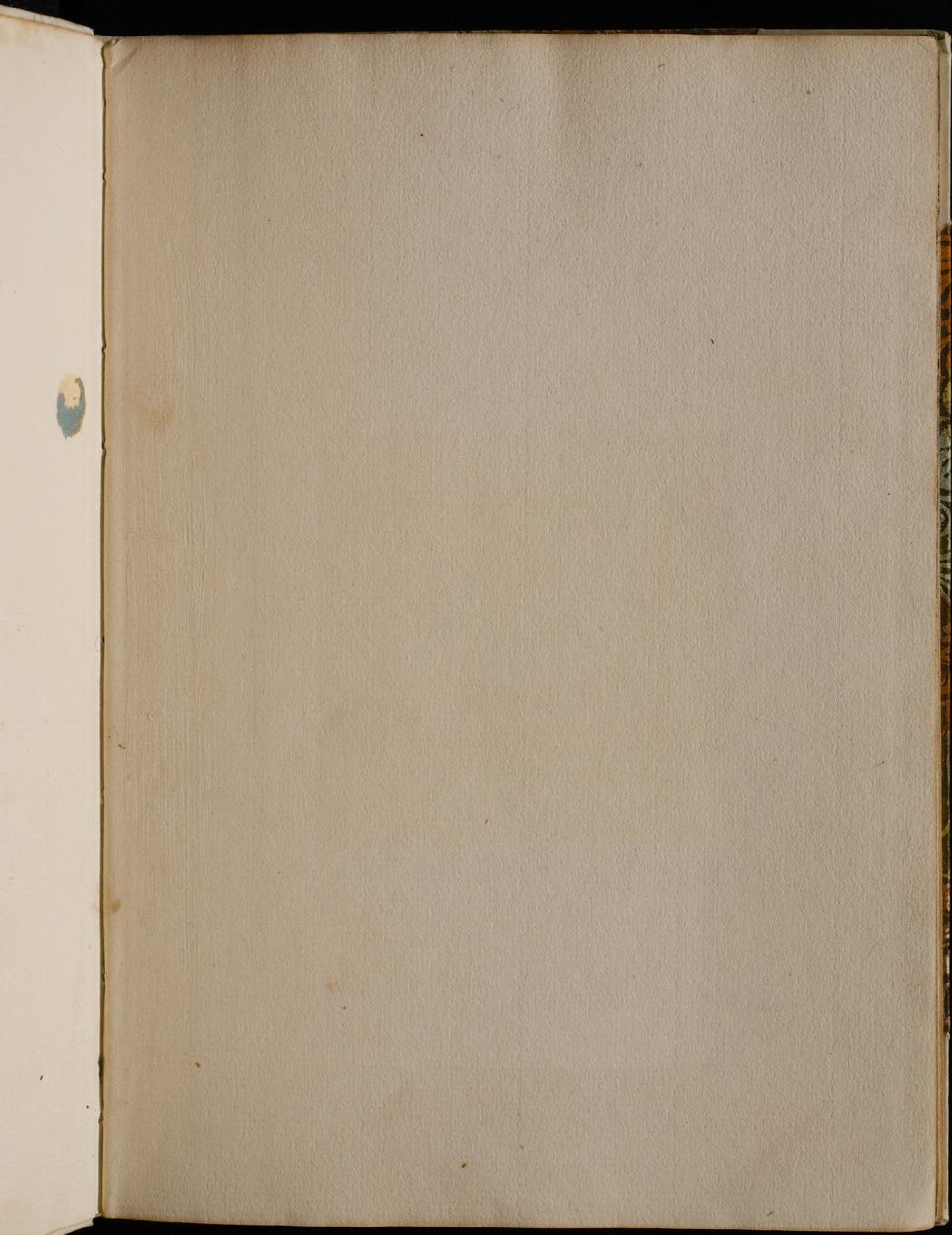

Xenophon
De tyrannide [= Hieron]
transl. by Leonardo Rossi
(early?) 15th cent.

103

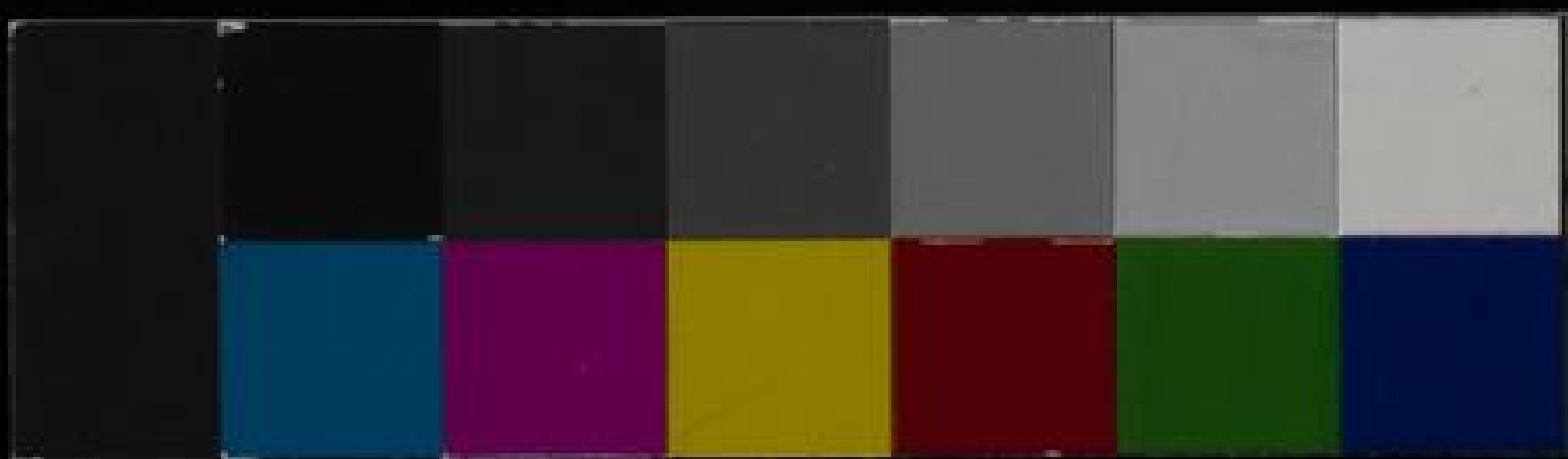

Q
herm
Nico
linz
fere
ndis
hae
qiq
him
nem
ego
no
itell
bili
dis
tati
him
ind
quon
sthu
dam
mic
no
Viro
bone

L

MS C68

AIC PhD Target
©2011 AIC

*Leonardi Archimadi
ad Nicolaum Summum*

Quoniam phylus in eandem libellum que ego
ingenii exercendi causa grata, et grecis
sermone in latinum conuertere, ad quem potius
Nicolaie scriberem quam ad te. Tu enim latinarum
linguarum tantam peritiam habes. Quamquam nemo
fere hoc tempore alter, et in grecis ipse adisce
ndis. Solus michi adiutor quam fuisse. Tu itaque
hoc munusculum accipies quod ab ingenio huius
quam magno, et arte tibi deditissimo lugubra
tum est. Atque ita existimes velim, nemi
nem prorsus esse ex omni iuventute, cui
ego iudicium pluris faciam quam tuum. Quod
non tamen quia te summe amo, ita michi accide
re itelligo quantum tua singulari ac pene incredi
bili in cunctis rebus perpendendis examina
dis quam diligentia. Sed cum uniuerso antiqui
tatis studiosissimus sis omnibus quam veteribus illis
summa auctoritate viris mirabili affectu
uideare, mihi ut ego in sermonibus tuis, et
quos pro nostra familiaritate sepe mecum in
stituis, animaduerte. Potius procapuo quo
dam ango Xenophontem amplectoris. Id
michi iudicem cum satis mecum agitur
non sine summa ratione uideri solet illi
viro contingere. In nullo cum unquam tot simul
bonae artes, vel mediocriter fuisse accepimus.

Leonardi Archimadi ad
Nicolaum Summum

Quot in Xenophonte nostro sume fuere. Qui
a scholis gymnasijs q̄ p̄heze in iuibus ille pre
ceteris fuerat floruerat, ad arma exatus
q̄ delatus, ita eximia corporis animi q̄
uirtute eluxit, ut breuissimo t̄p̄e ōs̄u
ōm̄ ex pene milite dux crearetur. Qui
bellum difficilissimū ac piculossimū ita ge
st̄it, ut plimū ex hoste uictorū, summa
cū gloria potiretur. Exercitum q̄ uictorē
ex intimis babilone finibz p̄ infestissimā
atq̄ barbaras gentes ad patrias sedes re
portaret icolumem. Mictō erat thraciā
lurantium sinopem alia q̄ infinita loca q̄
illū ut iustissimū uirum, ita a sumū
ducem ac bello timendum esse senserit.
deinde cū iam ei nomen tota grecia celebe
rrimū esset, ob eam q̄ cū ab inuidis ci
uibz hostis p̄ie iudicatus fuisset, in pelopo
nensium se recepit, atq̄ ibi ad disciplinas
liberos q̄ p̄uersus, cū ad ea que ab socra
te i adulescentia didicerat multarū rerū vsū
aduixerat, res a agitatorū suas mandare
his instituit. Quia quidem i re ita excelluit
ut ei elegantiam admirari quidem om̄s
assequi nō nulli adhuc potuerit. Quicūq̄
Nicolae mīme nobis errare uisus est in

MS C68

AIC PHD Target
©2011 AIC

MS C68

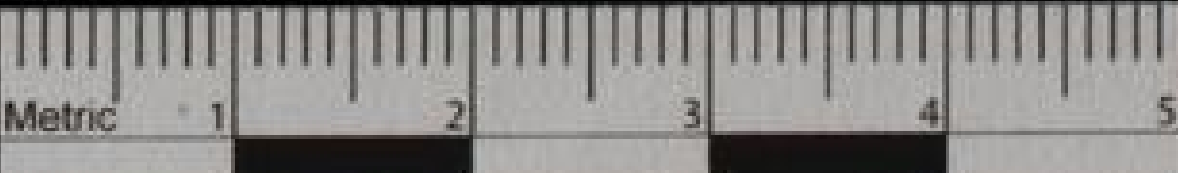
AIC PhD Target
©2011 AIC

tali viro diligendo. Quid enim illi absint pu-
lcerimaz rerum. Quid nō sume fuit.
Queris doctrinam i hōie. doctissimus Xe-
nophon. laudas prudentiam prudentiss-
imus. Gaudes eloquentia. At hic inter-
principes eius rex gnuatuz. Virtutem
amas. At hic oīum etatis sue optimus
vir fuit. Admiraris res gestas. In
hoc q̄ gnē laudis mediocriter excellit.
Multi q̄ una aut altā commemorataruz
rerum preclari fuisse sumi habentuz.
Huc nō qui ita uniuersa oplexus ē ut
ip̄e iter se se de excellentia certare uide-
antuz. Quo tandem loco habendum pu-
tabimus. Itaqz tuum hoc de Xenophon-
te iudicium magnopere probamus. Atqz
ut tibi grati essent labores nri cum ex-
cere nos uellemus in hoc potissime libro
id effecimus. Placuit aut illis viri opa
que p̄multa sūt ac pulcherrima i hys prim-
itijs studioz nroz nullo modo ausi
sumus attingere.

Tyrannus Xenopho-
nis Incipit liber

Cum ad h̄ Hieronem Tyrannum. Si-
monides poeta aliqui uenisset est
ambo octios. sic illum affari cepit

Simonides. An uelles inquit^o Hyeron ea nar-
rare que tibi notiora debet esse q^u michi. Quenam
sunt illa o Simonide inquit Hyeron
que michi q^u tibi notiora esse possint/ cum
tu adeo uir doctus ac sapiens sis. Scio i-
quit ille te dum priuatum fuisse/ et nunc esse
tyrannum. S^{ed} igitur est utriusq^{ue} uitam ex-
pertum longe meli^{us} nosce q^u me. Iudicet
priuatum uitam/ tyrannicam q^{ue} intersit.
Quid ne alia alii prestet ad uoluptates
capiendas atq^{ue} molestias. Quin tu ergo
inquit Hyeron/ cum ipse nunc priuatus
sis/ ea michi memora tue iⁿ priuata ui-
ta solet contingere. Hoc et cum modo
ego maxime arbitror utriusq^{ue} uitae uite
diuam posse ostendere. Tunc Simonides
sic incepit Michi quidem p^{er}spicere ui-
detur o Hyeron priuatos homines delecte
atq^{ue} letari/ p^{er} oculos quidem visu/ p^{er}
aures/ auditu/ p^{er} nases/ odoratu/ odo-
ribus/ p^{er} os cibo atq^{ue} potu. Veneris
noⁿ p^{er} eas partes corporis que note
sunt oib^{us} nobis. frigida aut^{em} et calida
item mollia et dura grana q^{ue} et lenia
toto corpore induimus. Hys q^{ue} oib^{us} letam-
ur/ cu^m bona sunt. Argimus q^{ue} aduersa.
Aliq^uid uo^t ut michi uidetur p^{er} ipm^{um} anim

MS C68

AIC PhD Target
©2011 AIC

MS C68

AIC PhD Target
©2011 AIC

aut dolore afficiamus aut voluptate. Aliqui aut
coit p. auge & corpus. Ex sonno plane q. volup
tatem aliquā capimus manifestum ē. Quōd
aut id fiat & q. magis michi videor igno
rare. Nec sane mirum est si ingulantibus
nobis ipi sensus manifestiores sūt q. i. sono.
Ad hoc respondet hyeron. Equidem inquit
Simonide preter hæc que ate commemorata
sūt, nichil aliud referre possem. Unde
tyrānis sensus aliquis ul' doloris ul' vo
luptatis pueniat. Quāobrem ego adhuc
nichil video cuius privatam vitam tyrāni
ca super. At nō inquit Simonides. In
hys ipis que commemorata sūt p. multum
prestantur multiplices ēz q. qd' hys istoz
voluptates capitis, minoris q. doloris.
Non est ita inquit ille. Sed longe mi
nores tyrānis voluptates sūt q. pri
uatis maiores q. molestie. Hysa inquit
hercle narras inquit Simonides. Nam
si ita est, quid multa atq. sum, ut vide
tur mihi tantopere Tyrannidem affictanore.
Ideo me hercle inquit Hyeron q. expt
nō sūt. Itaq. nequaq. recte de ea re sen
tipe possūt. Ego nō te docebo oīa hæc ve
ra esse que dixi. Nam ut ab oculis visu
q. incipiam quēadmodū & tu modo fecisti,
nō ne i. hac re, si quis recte māduerit

indeterminati loco sperit esse tyrannum. Nam
cum multis in locis multe res sint aspectu
digne ad eas visendas privati homines
suo arbitrio proficiscuntur. Itaque et civita-
tes quaslibet adeunt quæritus et ludas ubi
res miræ sunt pulcherrimeque aspectu. Ti-
ranni uero nequaquam ita. neque eis illis pro-
fasci tutum est ubi presentibus non
sunt potentiores futuri. Neque quæcunque
domi possident relinquere ne simul et re-
gno spoliarentur et potestate ulciscendi eos
qui se spoliarent. At uero dicit Iulianus
venient illis hæc res et domi manentibus.
Ita me hercle. Sed pauca ex multis et hæc
summo pretio emittitur tyrannus. Nemo
enim desert quicquam ostendendi gratia qui non
multo plura tyrannis brevis temporis pe-
tat quam ab reliquis hominibus omni uite spa-
tio accipit. Tunc Symonides. At si in
hys inquit que ad visum pertinet privati
homines superiores sunt nos tamen illos auditu
superiores. laudes enim nostras quod dulcissimum
est auditus gratulo. Neque quisque est
in conspectu uestro lui non omnia et quæcumque
dictis et iucundis facitis summo cum studio

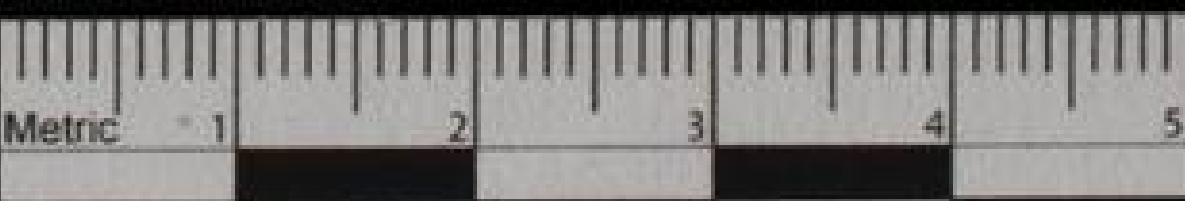
MS C68

AIC PhD Target
©2011 AIC

conectur extollere. Inurgia nō sem auribus a
manum, nūq̃ auditur. Quis em̃ presenti
Tyranno audet male dicere. Et Iuā no
luptatem o Simonide inquit hyeron putat
eos qui nō male dicūt afferre tyranno eis
ille aperte sciat eis qui tacent de se
male sentire. Qui aut putat laudibz
gaudē cum eis laudantes suspecti sint
ne assentando id agant. In hoc Iudez
inquit Simonides tecum o hyeron facilli
me sentio. Eas q̃ tui laudes dulcissimas
esse arbitror Iue ab hoīe liberrimo audi
antur. Sed illd pfecto nūq̃ psuadebis
vos i hys rebz que ad victi p̃tinet
nō multum antere. Tūc ille scō iqt
Simonide oīs ^{hunc} arbitrari dulcis tyrannos
nos esse atq̃ libere q̃ p̃uatos. et ut
opinor vocē aductor, q̃ si ipi libentius
assumerent et Iue nobis q̃ et Iue sibi
apparantur. Qd̃ cum cotidianuz usum ex
cedit, in eo uescendo, solet esse iocunditas
Itaq̃ ab oibz p̃ter tyrannos solepner
dies leto nō expectantur. Semp̃ eis ē illis
satietas ac pene fastidium tantoz ciboz
nec quicq̃ noui festis diebz tyrannoz
mensis apom̃ pōt. Quāobrem sepe etiaz
agent tyrannuz cūscemodā uoluptatis.

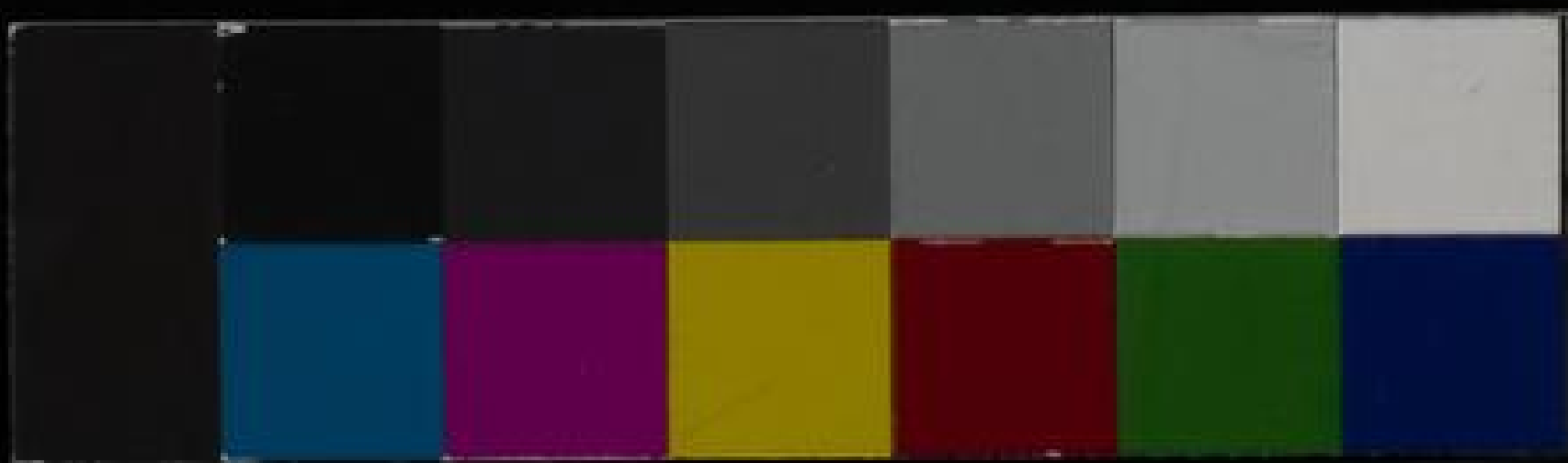
Illud te preterea nō fugit, q̄ quanto plura q̄
satis est aponuntur, tanto citius edentes caput
satiatur. Quāobrem etiam i ipsa mensa detiori
loco est, ut cui plura q̄ priuatis & mediocriter
degetibz apparantur. At profecto inuit Simonides,
denotat audiam edendi superet longe et
magis delectatur, q̄ iui prethoso cibo q̄ qui in
uile utuntur. Non ne igitur o Simonide inquit
ille, ut cuiq̄ maxie res aliqua dulcis ē, ita
se aude hunc rex prebet. Propterea ita. An
uidet igitur tyrannos ad mensas suas, ma
iorē cū auditate uidere q̄ priuatos. Non
ne hercle inquit, s̄ magis extra. Tum hy
eron, Quid tu inquit, non aduertisti, has
innumeras sapoz machinatos que fuit ty
rannis, cum nūc accida possit, nūc aspa
re plura huiusmodi. Aduertit inquit
Simonides, & michi nimium iura naturā
uideri solet. Non ne igitur arbitraris inquit
ille imbecillus atq̄ infirmus appetitus has esse
cupiditates cum tibi michi q̄ notum sit
eos iui libenter cibum sumāt nichil horz
irritamentoz indige. Denique ut suauiss
odoribus iui, tyranni iustissimo vng ungu
tur, longe magis gaudet, q̄ iui se ad eos
admonet, q̄ ipsi tyranni. Quod & in tetr
odoribus contingere solet, ut exalant ipi mi
nus sentiat q̄ alij propinq, ita cū epulas
suauium semp est copia, nullo tpre illis aud
issime uesantur. Qui uō rarissime copiam
habet, ut summa cum iocunditate & audita
te se imbuunt. tam igitur piculum est inquit

Simonides
tyrannides
formidum
quit. plan
uatis ap
tue dom
dam nobi
gunt. Secu
ri te quic
nisi extra
nate est
Tūc am
de se ma
stidia si
aut abli
stine. Q
tis erit
magis
to supan
ta potu
plimū h
uult. H
ate nos
ut igit
taho sit
Hic are
multa
minibz
amet
est cog
q̄ que
rem m

MS C68

AIC PhD Target
©2011 AIC

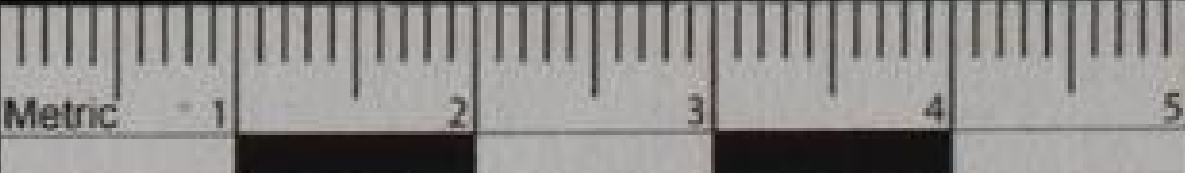
MS C68

AIC PhD Target
©2011 AIC

Simonides ne uenerece uoluptates cogant horis affectare
tyrannidem / cum liceat illis in eo i loco sit / quod
formosum uidetur illo potiri. Ad hec Hieron sic in
quit. plane scias id te nunc commemorasse in quo ap-
uatis aptissime sumamus. Nam primo quingia ipse te
tunc demum iocunda sit / videntur qd gloria qua
dam nobis afferre cum quis diuini ampliori qd qui
gitur. Secundo uero loco cum par pari / sin aut infirio
ri / te quingia itamiam non uitabis. Tyrannus aut
nisi extraneam uxorem uelit inferiorem ducat /
necesse est quod obrem nimium illi erit affectus.
Tunc cum mulierum studia maxie delectat cum ille
de se magnifice sentire uideantur. Humiliu uero
studia siquidem adsint non multum sit grata. Sin
aut absint ipse indignatus qd generantur graui
ssime. Quare i quo quingia ne par iudem priua
tis erit tyrannus. In ceteris uero amoribus mul
to ^{magis} sumamus. Nam quanta delectatio sit re ama
ta potiri oibz opinor notum esse. Ipse uero amor
plurimum tyrannos respicit / minime qd cum illis esse
uult. Neqz cum cupido illaz rerum que i potest
ate nostra sit amorem delectat. sed sperantur.
ut igitur et qui nunqz passus est sitim / quia delec
tatio sit i potu / ita in amore exptus non est.
Hic accidet Simonides sic inquit. Et quo il
multu affirmare poteris / o Hieron tyrannus ho
minibz amorem non inasce cum tu hic dyolocham
amores / cui pre eximia ei forma pulcherrime
est cognomentum. Ideo me herede inquit ille
qd que res mihic i potestate mea est / eam ego
rem magnopere cupio. Ego cum dyolocham ardens

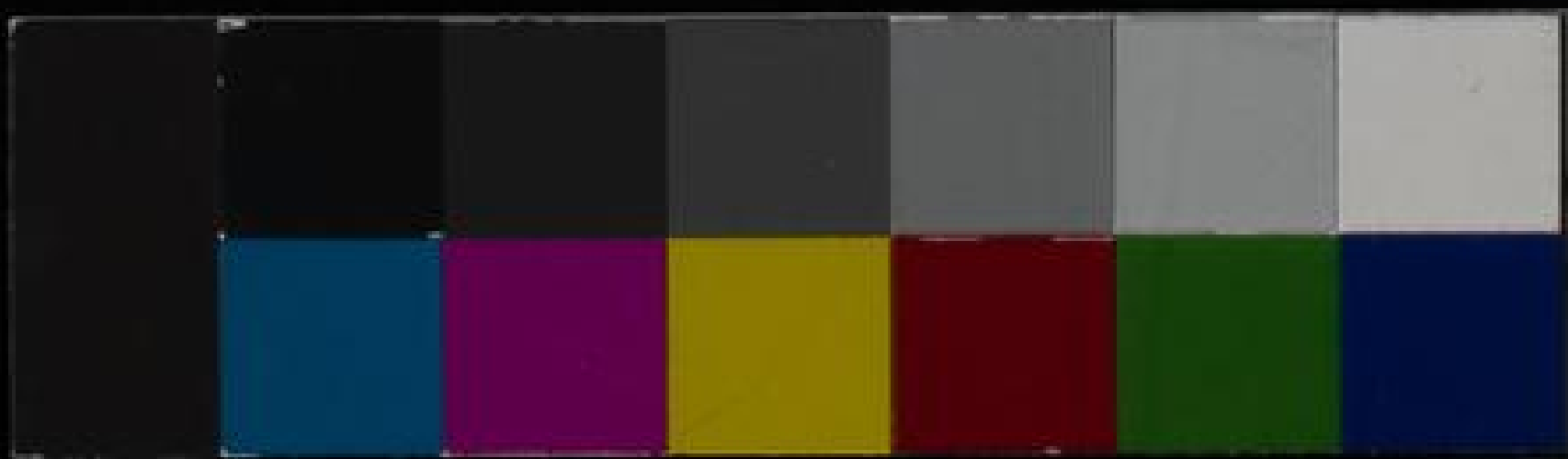
illius opor fieri cupio ad qd' cupiendi forte nā ipā
me ipellit & id. assequi si tñ ea. nolente atq; equo
aio id fiat. uehement' exopto. Si aut' cupiditatem
meam explere nō magis michi placet q' i me ipm
malum aliqd' machinari. Ab hostibz em' inuiti
arripe ego pulcrum ducō. Ab amatis uō ego
ita demū si ocedat. Vbi em' amata beniuolen
tia respōdet. ibi aspect' respect' rogatiōes. rīdēs
oīa demique dulcia sūt. dulcissime uō atq; iocun
dissime lites pugne q'. Vt aut' ea que cupias ex
torquere. prede similis est q' amor. Atqui
latroni quidem ipi. aliqua prebet uoluptatem.
tum sui lucrum. tum inimici uictoria. Amate
aut' molestus gaudet. grauit' q' ferentem atin
gē. & sic illi hodie esse. intollerabile est. ac ne
pharium. Item priuatis firmissim' ē amoris
iudicium. si quādo i amata significatiōem aliq'
beniuolentie aspiciant. Tyranno aut' id cognoscē
haud q'q' licet. Samus em' hoies metu obsequē
tes. q' maxie possūt simulare amorem. Hec ab
ullo gnē hoīz plures insidie tyrannis sūt q'
ab hys. qui maxie amare se simulant. Hic Sy
monides parua sūt ista inquit. o Hieron. que
tu adhuc retulisti. nā plerosq; uirōs licet uidē
qui se spōte abstinent eiusmodi uoluptatibz. Sed
i illo ut michi uidetur. maxie preestis ceteris ho
minibz q' ingētia aio gapiūt. celerit' p'ficiūt.
sūma oīz rez opulētiam habetis. Sūt uobis eg
gy equi. insignia arma. formosissime femie. ma
gnifice domus. atq; oībz rebus ornatissime. mūn
itroz multitudo. ea insup potentia ut facile & in
imicos subuertē possitis. & amicos prodere. Ad

hec respon
si i tyrann
mulus se
te hoīz nō
est ut ea
ante oia
i tyrann
hoīz atq; se
q' miri ē
rape sui pl
admiror. t
mare poss
habere ma
em pax m
rām min
malum. h
eg. nisi a
uelit se
ne aquap
hostilem
ceteris ar
armatis
latuerit
tuo se
hostes et
uenire.
lum pr
sūt. Cū
timendi
est. neq
dum. Et
lolle. Tu

MS C68

AIC PhD Target
©2011 AIC

MS C68

AIC PhD Target
©2011 AIC

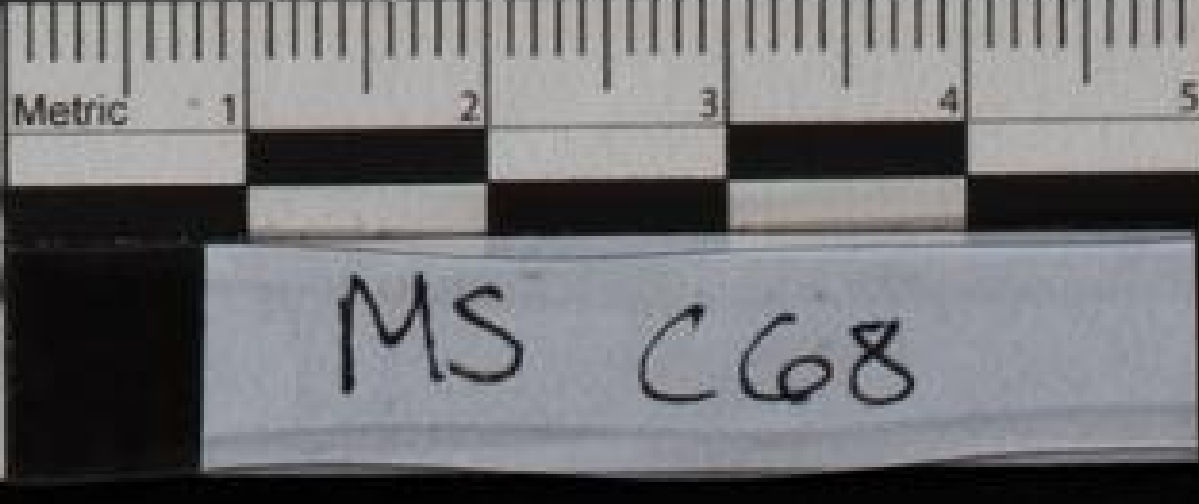
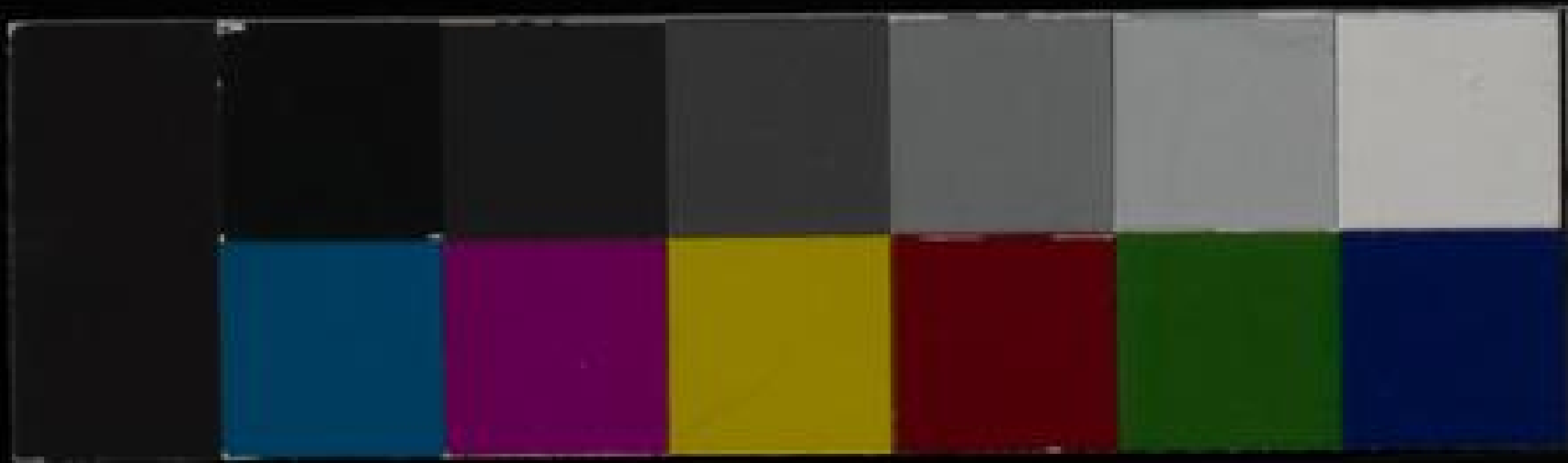
hec respondet Hieron haud equidem admiraretur igit
se i tyrannide iudicanda multitudo decipitur. Quippe
vulgus secundum ea quae oculis obiecta sunt de felicitate
hominis vel miseria iudicat. Ipsi vero tyranni ei modi
est ut ea quae optima pulcherrimaque putantur oculis ponant
ante oculos hominum. Quae autem gravia molestaque sunt
i tyrannorum mentibus recondant. ubi profecto sunt et miseria
hominis atque felicitas. Quare vulgus ut modo dixi nequaquam
quod mirum est si decipiantur. At nos sapientes in hoc er
rare qui plus mente quam oculis videt solent. magnope
admiror. Ego plane doctus experientia rerum hoc tibi asser
mare possum bonorum quidem partem minimam tyrannos
habere magnorum aut malorum partem omnem. Principio
cum pax maxime bonum est esse consuevit. hac autem ty
ranni minime fieri possunt. bellum autem maxime est
malum. huius tyranni maximam partem faciunt. privati
enim nisi civitas sua publice bellum gerat quousque
velit secum proficiscuntur. nec est illis verendum
ne aliquam trucidentur. Tyranni vero ubique ut
hostilem terram ircedunt. ita et se arma ferre ne
esse arbitrantur esse. et alios circa se turbe gra
armatos habere. deinde si quo tempore adversus hostes mi
litaverint privati homines tandem domum reversi posse
tunc se ibi esse sciant. Tyranni vero tunc maxime inter
hostes esse arbitrantur. cum ad civitatem suam re
venire. Sin autem civitas bellum prematur tunc so
lum privati periculum est. cum extra muros
sint. Cum vero in urbem se recipere. nihil est amplius
timendum. At tyrannus neque ex urbem tutus
est. neque in urbe. sed tunc maxime sibi putat esse
dum. Item ceteros homines et pax et iduare liberat
bello. Tyranni vero aut nec pax nec iduare ulla

iducere possit esse ei subditi. Preterea utraq; hec bella
sunt, et hinc ciues adversus hostes, et que tyranni adversus
subditos gerunt. Horum autem bellorum causa, quicunq; de
populos subire ac perpeti necesse est, hec eadem arte i
cubuit tyrannus. Ut i armis esse custodire, parare
i periculo se ponere et si quid aditus contingat, ingemiscere.
Hec tam privatorum sunt q; tyrannorum coia, et hinc usq;
paritas est. At si quid feliciter eveniat, nequaquam i hoc
illo fuderit hostes, difficile dictum est q; magnam ex
iant voluptatem, in vertendis, psequendis, trucidandis
q; inimicis. Iuanta letitia exultant, q; gloriantur
q; gaudent civitates suam devorasse arbitrat. Qui
q; predicat se huiusmodi periculis fuisse, copulans
hominum necesse. Nec ullus sepe inveniri potest, qui
non celos augere nuntium, in pulorum ducit in
cistis egregie. Tyrannus autem si in suspectis
quorundam aliquam ultra se miri ea q; de causa
tatem se totam non habuit, paucioribus imparit.
Hec letitiam prece fert. Neq; hoc facto exultat,
sed q; tum potest devorabit deira et iuino se purg
at non iniuria id fecisse. Adeo ne sibi quidem p
placet que ipse idem efficit. Nec tria ei illos quos
timebat necavit ea de causa securior est, sed
longe magis timet q; prius. Et i cuiusmodi be
llis oia tpe psequat. Amicitias et tyrannorum
si ita placet consideremus. Et primo q;dem iadu
tas velim si magni boni sit amicitia. Omnes enim
qui quicq; amicitia ppto aie conatur prodesse, ga
udet eius presentia. Absentem desiderat. Summa

MS C68

AIC PhD Target
©2011 AIC

MS C68

AIC PhD Target
©2011 AIC

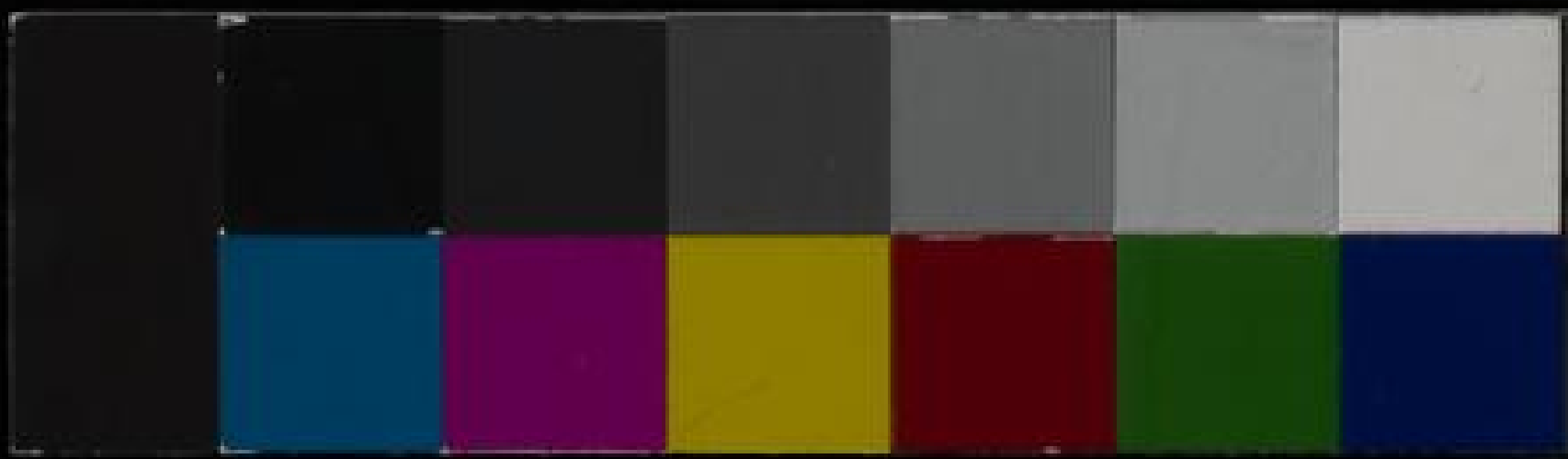
letitia redeuntem sublepnit. Exultat ei' rebus prosperis.
anguntur q' aduersis. Quotum aut boni i' amicitia
sit nec ciuitates. Indem latuit. quibus plerisq' sancti-
tum est, licere adulteros ^{ipsum} inique occidere. porro
illa de causa, qd' ab eiusmodi hoibz amicitiam illi
corrupti putarunt, que est it' uiros atq' uxores.
Nam si cui amicitia p' uum abrepta est, sit michi
lomin' ob eam rem i' honore habetur. apud mari-
tum. ai ei' amicitia uidetur. sine labe aliqua p'
mansisse. deniq' tantu boni est i' amicitia, ut ad
eam rem p'ficiendam, deoz atq' hoiz munera ui-
deantur. occurrere. Huius aut rex tam bone tamq'
preclare nemo magis est expt' q' tyrannus. qd' q'
uere probem aduertit. Nam cu' int' parentes
et liberos et frat' adinuicem uiros q' et uxores q'
cuq' firmitate artissime q' sit amicitie, eas q'
primati hoies, diligenter colat, adeo tñ, ne hec
quidem amicitie, ualeat apud tyrannos ut se-
pe filius ap' a pater a filio et uix agnate ne-
cetur. Quia igitur illis quos ipi natura ad aman-
dum opellit, lex cogitata hactenus est, ut plerisq'
de sua uoce cogitit, qua uoc' ab reliquis hoibz
amari putabimus. Proterea au' fides deest, cui
magno bono carere negari nō pōt. Que cum fa-
miliaritas, qui usus, qui aggressus pōt cē io-
cundus, absq' fide. Quis seruum, quis clientē
aspicere si il' sit infidus. Huius aut rex q' sit
exptes tyranni, hic ul' maxie licet cognoscere,
q' nō facile abis ad se delatus credit. Sed i'
ante predibitiam ac primitias deoz famulos
gustare iubet, ne quid mali edant aut bibat.

formidantes. Quid qd' exterris hoibz patria sua mag^u
usum est. Cives enim absqz ulla mercede ad mun
cem se tutantur. Castigant seruos, opesant faci
norosos. Maxime laborant ne cuiqz inuolenti in
ferantur nex. Et qz severitatis i iudicandis ciuibz
processere, ut plerisqz i ciuitatibz lex sit, et cum
qui cum homicida ogressu habuerit polluti inde
ri. Quo fit ut i patria sua quisqz securus inuat. Ti
rinus nō oia qz. primo eiz pro poenis qbus
afficiuntur q qui ciuem necarit, premia pposita
sūt tyrānis tyrannicidis. pro pollutiōe sacris qz
philem / statuo i templis deoz i mortalium colloca
tur. Si huius aut qz plura possideat tyranni qz pua
ti, plus qz ea de causa putat illos letari longe
et quidem decipitur. Nam uelut athlete nimis
gloriosum putat ceteroz bonorum superiores
esse, sed si ab alijs athletis superentur molesti
tūc ferunt. ita tyranni nō si plura ipsi habent
qz puaati otiosi sūt, sed si minus qz alij tyrāni
possident, molesti est. Hec facilius optati ope
tes fuit tyrāni qz ceteri hoies. Ceteri enim aut edes
cupiunt, aut agros aut mancipium. Tyrāni uero
urbes, regiones, portus, arces, quas adipsa difficil
periculosius qz est qz eas res que apruatis cupi
untur. Neqz tri ita multi ex puaatis hoibus pe
uperes sūt, ut ex tyrānis. Neqz enim ad numerū
oputatur, diuitie s ad indigentiam. Si plura habes
qz indiges multa habes, si pauca parum. At
et amplius possis, necessarios tyrannoz sūptus nō
implet. cum priuato hoī longe minus sit satis.
Non enim inuicemmodum exterris hoibz sic et tyrānis
quotidianos sūptus licet inhibere. presertim ai hāc

MS C68

AIC PhD Target
©2011 AIC

MS C68

AIC PhD Target
©2011 AIC

maxie i custodia corporis quam remanere certissimus
videtur tyrannorum iteritus. deinde nequaquam appellandi
sunt pauperes qui sine iniuria satisfactione possunt necesse
esse sue. sed et potius quos indigentia opellit ad
facinus. Tyranni autem cum ipis necesse sit quibus
forte perire malint tam quod aliquo bello imminente
perpetuo exercitus alioque vi ipsa coguntur ad omnia
divina humanaque diripienda. Graue et illud
accidit tyrannis incommodum quod si quando viros bonos
et prudentes cognoscant cognoscant aut non
minus quod privati cum amare cupent illos tur
timeant necesse est. fortes ne quid audeant li
bertatis gratia. prudentes ne quid adversus
machinentur. Iustos ne cupiant populi ab
illis gubernari. Cum non omnimodi homines
propter metum earum res quas non modo come
morari non subsistunt. Quosnam tunc reliquos
habeat tyranni preter improbos. preter flagi
tiosos. preter ignavos. Gaudet tyrannia im
probi homines. quod timeat ne quando civitas libe
ratis potestas iniuriarum alioque exeat. Gaudet
flagitiosos propter vastam tyrannorum flagiti
orum licentiam. Gaudet ignavi quod liberos de
esse non magnifaciunt. Est igitur gravissimum ut
michi tandem videtur cum bonos cognoscant
ad usum perditorum ex necessitate opelli. pre
terea cum sine sine civitate non florere nec
salvus esse possit tyrannus civitatis amator
illum esse necesse est. Tyrannus non ipsa talis

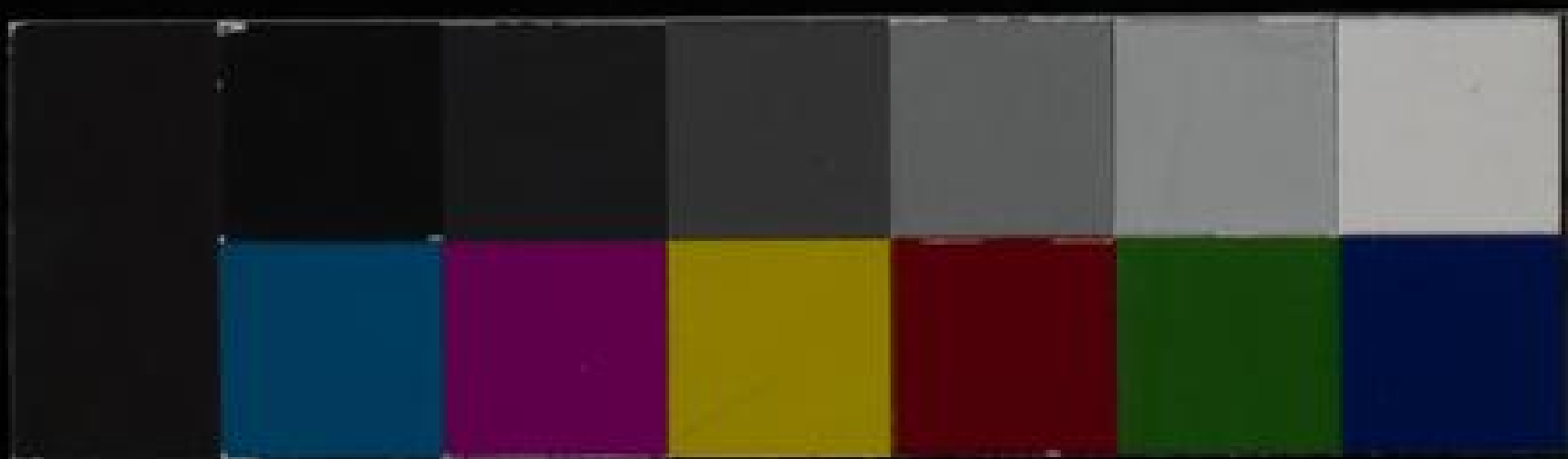
est ut patriam odio habere cogat. Neque enim leto nul-
tu aspicere potest tyrannus cives suos, vel bene arm-
atos, vel magno ingenio praeditos. Sed eximios quique
vel praestantiores videre cupit, illos quoque ad sui co-
poris custodiam habet. Odit et fertilitatem ag-
rorum, ne libertate rerum elati cives difficiliorum ingui-
sermule patiantur. Volo etiam Simonide referre
tibi voluptates illas quibus ego fruebar in vita pri-
vata. In tyrannide vero omnia amisi. Ego enim cum
privatus essem una cum equalibus eram, delecta-
bar illorum visu, illi item ut de opinionibus meis. Eri-
i acio si qui id optarem. Eram quoque in omnibus cum
quidem rex ita me plerumque toto animo debebat,
ut omnia rex me haberet obliuio. Nec si qui habet
inconmodi humana vita memineram, usque adeo in-
inter cantus, sertas, saltuos quoque totus versabar.
Nunc vero neque et qui ante michi erant familiares
una mecum esse gaudet, cum pro amicis michi et
serui sit facti, neque ego cum illis, cum nihil inde
am in ipsis aut benivolentiae erga me aut exulta-
tis. Potius vero atque somnos non secus quam istud
insidias caueo. Timeo celebritatem hominum, Timeo
solitudinem, Timeo incautos aditus, Timeo
ipsum custodem, Neque ihermes illos hunc vellem a-
rea latuisse. Neque armatis multum confido. Haec itaque
facere et praeterea se potius alienis committere quam suis
et barbaris quam grecis, et liberos quidem cupere in serui-
tutem trahere, seruos autem in libertatem reponere, non
ne ista omnia tibi indenter animi formidolosi ac
metu abiecti esse signa. Tunc tunc autem non

Metric 1 2 3 4 5

MS C68

AIC PhD Target
©2011 AIC

MS C68

AIC PhD Target
©2011 AIC

Solum mentes hominum afficit, neque et gaudia cuncta ex-
turbat. Neque illis consistere ullo pacto sinit. Quod si
tu unquam Simonide in militia fuisti, ibi quod pueri acies
hostium constituit, perardare iussu qui tibi abus, qui
sopnui illo videbatur tempore. Nam quales molestien-
bi eo tempore fuerint, tales omnino fuerint tyranni,
aut etiam grauiore. Non enim ex aduerso solum hostes
se putat tyrannus sed undique. Hec cum audisset Si-
monides, populi modum uideris inquit o Hieron
ista commemorasse. Nam bellum quidem terrorem
hunc negari non potest. Sed tamen nos tunc cum sumus in
armis custodibus per stationes dispositis nihil tim-
emus secum quod capimus et cibum et sopnui. Ita
me hercule inquit Hieron cum leges an omnia nos
necantur, que quidem custodes ipsi cogunt, non
minus de nostra salute quam de sua cogitare. Tyranni
uero mercenarios habent custodes quam messores.
Et cum oportet huiusmodi hominibus nihil potius esse
quam fidem difficilius est quamque illorum fidem inueni-
re quam multos opifices annuum regis. Omnes enim ut
dum est pecunie gratia tyrannum custodiunt. Pecun-
ias autem longe plures licet illis puto accipe. Si
tyrannum occiderit quam si uita speret si illi pro-
texerit. Quod si quis nos ea de causa putat boni
tos quam si ualeat et amicus prodesse et inimicus obesse
possimus, nimium fallitur. Quia cum ratione
adduci potest tyrannus ut beneficiat amicis et
apte sciat, quod quanto plura quis ab eo accipit, tra-
cto citius ab eo cupit effugere. Nullus quod sit qui
illorum rerum, que sibi largite sunt tyranno quamque
suum esse prius credat quam eo loco fuerit ubi

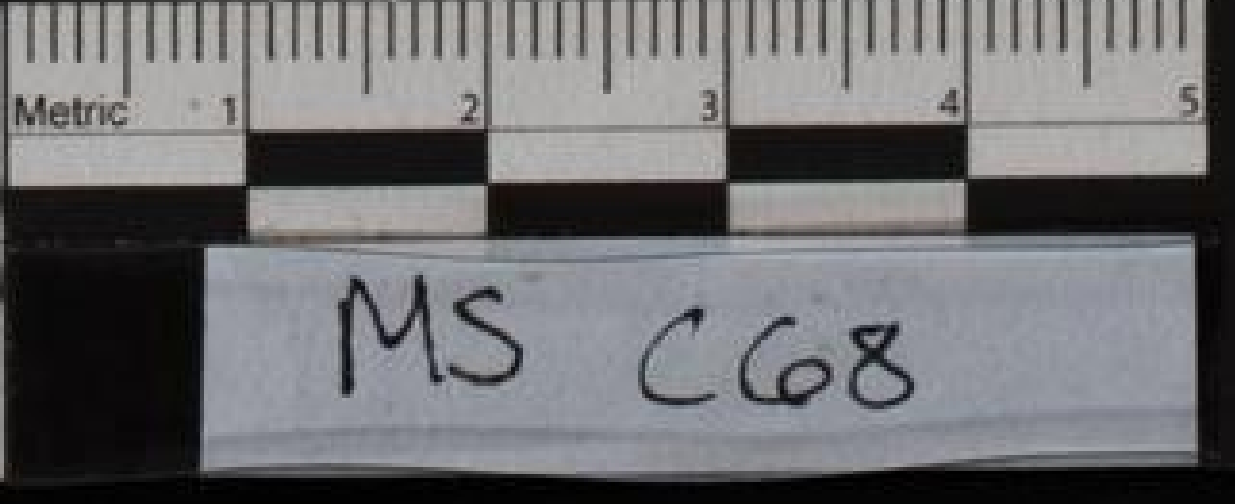
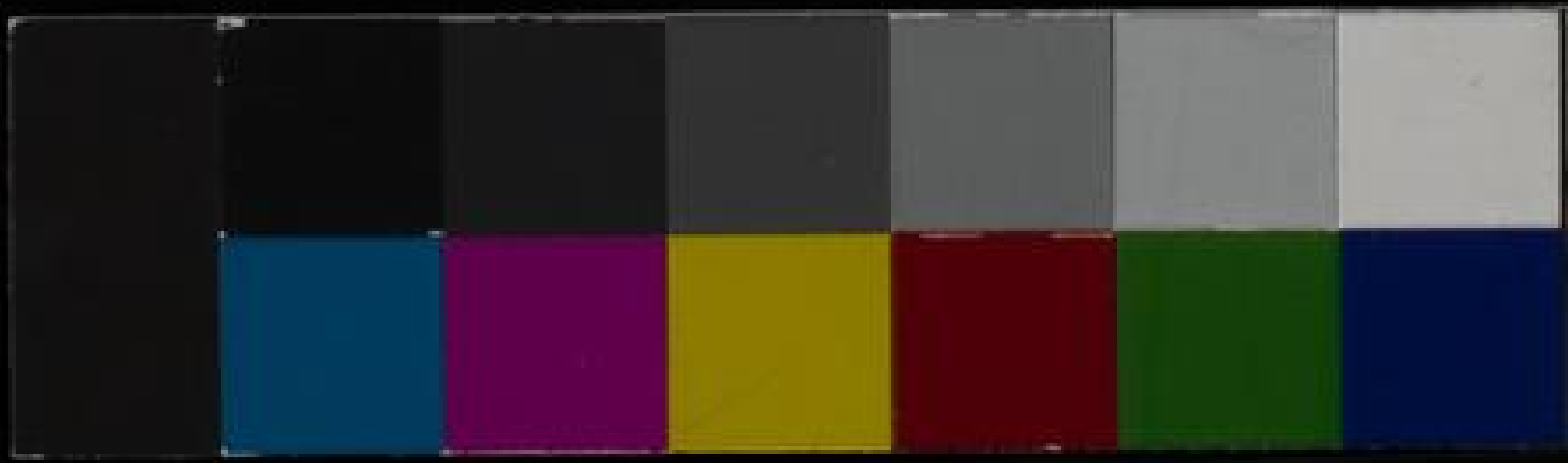
tyrannus si si cupiat, nullo modo possit auferre.
Ab inimicis aut penas accipe quemadmodum licet.
cui manifestum sit vniuersos subditos esse sibi in
imicos quos neque necesse potest tyrannus neque in
munera conijcere. Quibus cum post hac dñaretur.
Sed apte sciens, quod inimici scirent sibi simul et
cauere, et credere habet necesse. Illud si te sci
re uolo Simonide quod eos auer quos tyranni tim
ent, egre uinē patiuntur, egre quod occidunt. Nec
secus in istis est, quod in equis, qui si strenui quidem
sunt, sed tamen feroces, nec uti quis illis potest, propter
timorem, nec ut alienos adduci possit per uirtutem.
Itaque et possidentes et alienantes similiter angunt.
Hic Simonides, est igitur honor ut uideo preti
osissima res, cui cupiditate adducti homines nullum
laborem fugiunt, nullum periculum subire nec
subire recusant. Vos itaque o Hieron, si tot ieo
modis premittitur tyranni, quot modo ate mem
orata fuerint, mi ad illam icante precipitatis,
ea nimirum de causa, ut amplissimo in honore si
tis, ut omnes nobis pareant et admirentur,
loco cedat, amittat. Que omnia ab subditis fi
unt erga tyrannos. Nam hoc uno maxime o Hy
eron michi uidetur accitis malis hoc differre,
quod honoris est cupidus. Siquidem tibi potius ue
neris quod nobis est cum ceteris uirtutibus, uis uolup
tas honoris aut cupiditatem, neque brutis na
m dedit, neque oibus sane hominibus. Sed quibus eius
res cura est, quod sunt inu plimū apud oibz diff
erunt. Viri iam et non homines appellandi. Quia obre

Metric 1 2 3 4 5

MS C68

AIC PhD Target
©2011 AIC

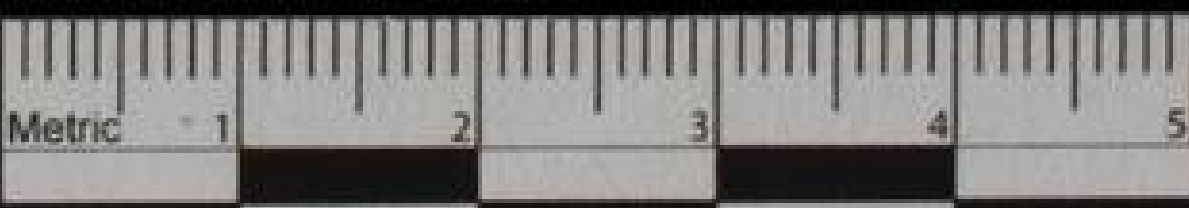

MS C68

AIC PhD Target
©2011 AIC

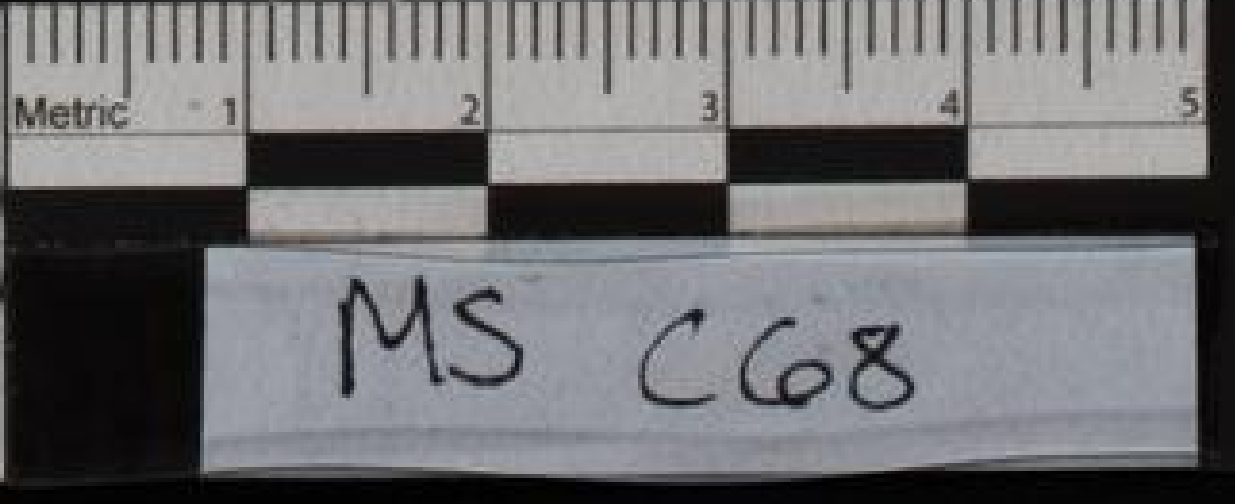
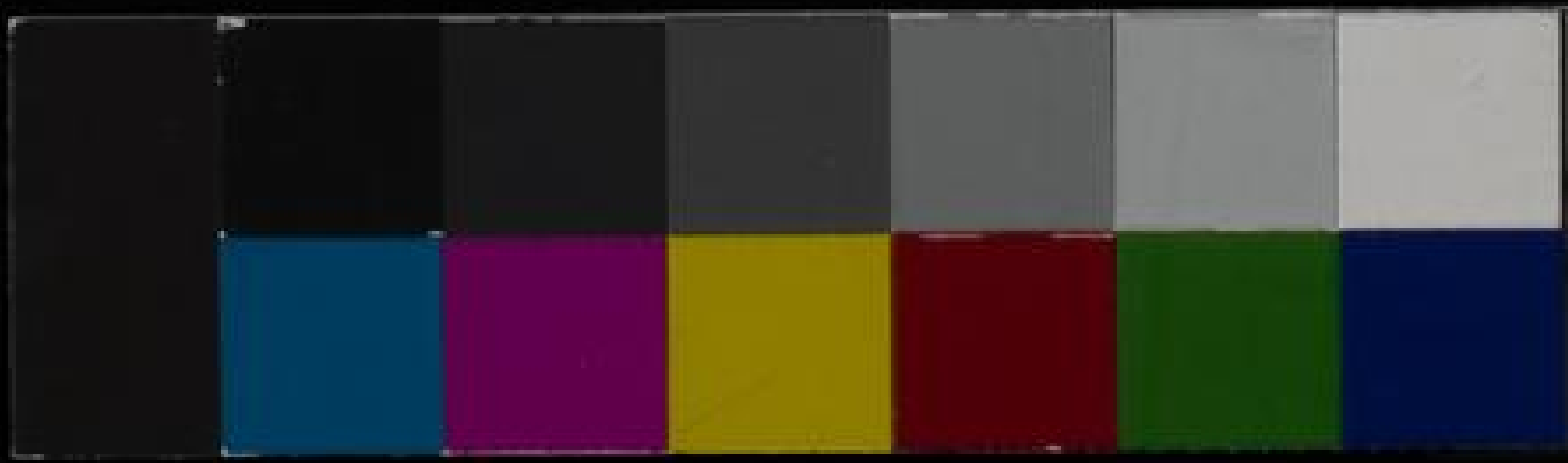
michi recte videmini / has omes i tyrannide subire
molestias. ut nobis honos egregie habeatur cum
nichil i humanis rebz diuinitati pprius videatur ac
cedere qd ex honoribz puenit gaudium. Ad hoc
respondet hyeron sic inquit. At michi tyrannoꝝ
honores simonide pnde se bre videntur / ut
ego paulo ante de ueneris dicebam. Ha nax ob
seruita eoz qui nos minime a amia / gratia e
nobis. Neq coacta uenit uicida. Sed hoc qdem se
pe fieri intelligimus / ut qui maxie timent aut
oderunt aliquem / q maxie obseruet. munera m
ictatur / loco cedat / assurgat ad que facienda no
amor s timor eis opellit. Sed hoc oia i eo uidi
ho seruatus fuit munera. Veri cum honores
alys ex causis signantur. Quoties cum hoies ui
rum quēpiam ex uirtute preclitum scuit / ut pl
mū sibi prodesse ualeat / a ea de causa / i honore
illū hnt / otinuo laudat / Inuicē itaetur illū tam
q peculiarē aliqd bonū uia decedat / assurgunt
uirtutis q meritorū gratia coronat. donare ge
stuit / a hoc nō timore s spote fatiit. Hys tūc
putida fuit uesi honores beati q illū esse au
talia gtingit. puto cum talem uirū nō de infe
rendis alteri / sed de repellendis a se iurys co
stitit / neq timore nax inuicē subiacere / sed
tute beate q uitam agere. Tyrannus aut noctes
dies q se esse sentit qui ob illatas clades cui
ouim sima sit ad supplicium mōtem q dāpnat.
Hec oia ei audisset Simonides quid igit igit
o hyeron si tam peccā res e esse tyrannū nū q

id minime ignoras, ab hac tamen nefaria peste, nec
tu te nunc liberas, nec alius unquam sponte se libe-
ravit qui semel tyrannidem fuerit adeptus. Et
de causa inquit hyeron, quod in hoc est miserrima est
tyrannorum conditio. neque enim reliquere ullo modo
illa licet. Nam quemadmodum possunt tyranni aut tot
pecunias restituere quot ipsi dissipaverunt, aut tot
vincula pati quot ipsi iniecerunt, aut tot mortes
mori quot ipsi necaverunt. Unde esset illis tam
ta multitudo animarum. Sed si cui omnium unquam
fuit se suspendere hoc profecto tyrannus, quibus so-
lis neque tenet malam rem, neque relinquere odium.
Hic Simonides, minime nam inquit admiror,
quod hyeron te adversus tyrannidem ita sentie-
re cum tu ea mente sis, ut maxime carus hominibus
esse cupias, quia re quo minus assequare, putas
tyrannidem impedimento esse. Ego tamen docere te
possum, ut arbitror nichil preter potestate impe-
dant amicitias, sed augeri magis illarum facul-
tatem. Nec illud nunc consideremus velim, an
quemadmodum plus possit is qui potestate hinc quam
privatus, ita et pluribus prodesse et bene sibi
consiliare possit. Sed illud quere si eadem faci-
unt, tyrannus quod et apertus privatus in pari
officio, utriusque maior sit gratia. Erat enim
apertus in apertis rebus, salutat quempiam fa-
miliariter, laudatur, aliisque ab utroque pariter
utriusque laudatio erit gratior. Sacrificando
honoret uterque, cui tandem honor erit et
acrophor. Visant egrotatem pariter an dubi

MS C68

AIC PhD Target
©2011 AIC

MS C68

AIC PhD Target
©2011 AIC

tandum est quin i hac quoq; re potentissimorum hominum
magis sit grata humanitas. ~ donet totidem. Ius
ambigit duplo gratior esse munera, que a potestate
hominibus proficiuntur, q; ea sine avaritia.
Mihi qdem videri solet quiddam divinum adve-
niri esse gratiam cuiusmodi vultis. Nam cum
to magis videre mus aliquem ai potestate q; p-
uati. licet is idem sit, neq; ulla i re mutetur,
magis q; nos delectat, cum illo loqui q; cum is
qui nobis sit pater. Mulieres e ipse quare
tu amoris maxie inimicam esse tyrannidem q;
questus est, dominatus senectutem ^{minime} maxie asp-
natur, minime etiam deformitatem susti-
nit. Honoris cum ita homines operantur ut
si quid i is mende sit, nusq; appareat. si qd
no dedecoris, luculentius reddatur. & si ipse
re longe maior gratia nobis est q; puius ne-
gari no pot, quam multo facilius amicos para-
re nobis licet, ai plura donare a beneficia ofe-
rire nobis, licet possint. Non est ita Simo-
nide ut tu putas inquit hyceron. nam multa
facit tyrannus necesse est que sibi reddunt
inimicos. Exigende sunt cum pecunie ad nec-
essarios sumptus pumendi facinorosi. pro-
hibende iniurie, cogendi custodire, ubi custo-
dia opus est. Nec parcedu tardis ai celerita-
te res indiget. Habendi sunt etiam corporis
custodes, que una res cumq; molestissima est.
Non cum putant cuiusmodi turbam alere ty-
rannum salutis causa sed ut sine inimicis

ambus. Tunc Simonides ita inquit. Ego uō q
cōt' eiusmodi cūp' abiacende sūt/ nequaquā dūcō.
Sed istarū quidē rerū pluresq; ut michi
uidentur/ gratissime sūt/ quedam uō odiose.
decepe oīm que optiā factū sūt/ & eos q illa
fecerit/ premijs/ laudib; q; ornare/ summā
gratiam atq; beniuolentiam parit. deliquē
tem uō probis lacrare/ coercere dāpnare/pu
nere hęc hęc uidentur/ mihi abalienationem
quidam hīc nōz. Sed mentis hoc cōsiliū
est. Ut que res i se molestiam hīc uidean
tur/ eas alijs faciendis p̄cipiendas q; mandz.
Que uō gratiam comparat ea p se exequat
qui i potēte est. Cui' rex exēplum manifeste
i choris aparet. Iuoz certaminū magistratū
premia poit. Cogere aut illos & monē et
cōbignare/ nō magistratū s; sed alioz offm ē.
Ita q gratissimū i ea re putatur/ esse hoc a
magratu sūt. Qd' uō odiosum ē alijs comi
titur. Quid igitur p̄hibz & iēctesib; reb; hoc
idem seruare. Cuiusmodi cūm alie p tribus diu
ise sūt. Alie p clāses. Alie p cōtinuas. Alie
item alioz & cuiq; parti sunt p̄ceste magra
tus. Si quis igit' ijs quēadmodū cūq; choris
premia ponat/ quānam armis p̄stent/ Iu
equis/ Iu ordie/ qui uirtute i bellis/ qui iustit
ia i cōsilijs cūeniet p̄fecto/ ut certatim hys re
bus oib; enixe studeant. Quamobrem & p̄per
abit uelocius ut ubi opus erit/ honoris grā

Metric 1 2 3 4 5

MS C68

AIC PhD Target
©2011 AIC

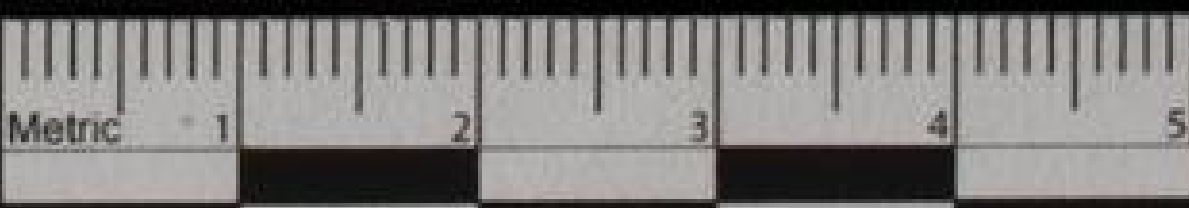

MS C68

AIC PhD Target
©2011 AIC

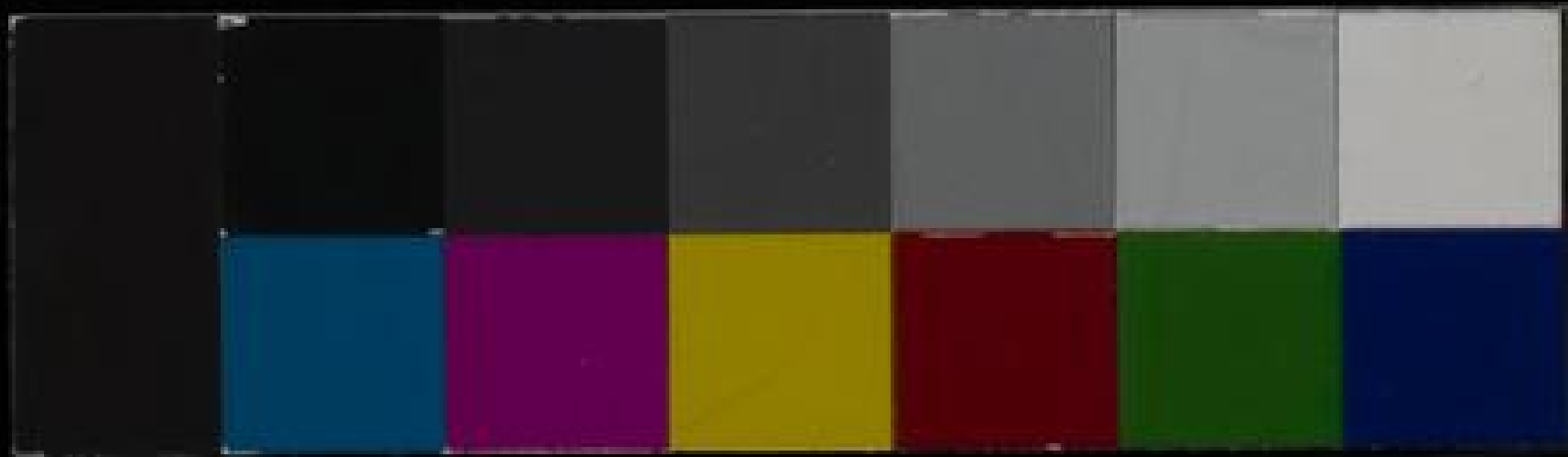
et tributa soluet. Et quod optimi quidem est, mimes
aut consuetum, cultus terrarum multo splendidi-
or fiet premio posito nullis a agris qui op-
time sit excolti. In qua quidem re mani-
festissima apparet utilitas. Nam et crescit ve-
tigalia. frugalitatem negotium pariet. Nec
ob desidiam libidinis crescit. Sin aut mer-
catum civitatis est utilis, hanc quod re premys
constituit, multi mortales ad eam rem ex-
citabuntur. Et si quis qui redditum aliquem
honestum rei publicae ^{ex}agitarit premium pro-
nectur. nec huius quidem rei meditatio negli-
gitur. Ut aut summam omni apprehendam
si cuiusque boni auctoribus inceptoribus quod prima
constituentur, multa occupata erit in bonis re-
bus meditatio. multis aut in eo genere occupa-
tis, necesse erit multa utilia inveniri inveni-
ta quod augeri. Sin aut id uideris o. hyeron
ne hoc tam multa premia magnam exauriat
pecuniam, succurrat tibi quod quod nichil utili-
emittit, quod quod premio comparatur. Videmus
eum in equistris gymnasiis quod certaminibus,
quas curas, quos labores, quos sumptus pro-
parius premys subeant homines. Et hyeron
bene me hercle inquit Simonide uideri nup-
rasse. Sed tri de his armatis qui mercede
accepta nos custoduit, habet quid doceat,
ne ea de causa odio simus civibus nostris.
An forte censes ut is qui amicitia assumit
nullis omnino custodibus indigeat. Non ita

inquit Simonides. Sed indigebit neque eis me
fugit quosdam esse homines qui velint equi qua
nto magis illis indulgeatur, tanto maiori pecu
lania sint. Hoc itaque genus spectet armatorum
terror hominum aut nulla ex re tantum comodi
capient, et simul tu eosdem captivos tui habes
custodes, cui iam sepe duos molita servorum oc
ciderit. Si igitur in primis hoc erit illis pre
ceptum ut omnes cives custodiant, et si ita res
postulet, opem ferat, neque eis ulla civitas ipso
rum omnino vacua est vacua, si hoc itaque spectare ad
suum officium persuasum erit illis ut cives
tutentur, et preterea colonos iumenta ipsorum, si
et profecto ut cives omni metu ac solitudine
per illos liberati, commodius res suas curare
atque augere possint. Hostium vero aut repentinam
vim repellere, aut latentes insidias presentire,
quis melius potest, quam qui continuo sunt iarmis.
Hoc illorum officium domi erit. Militem vero nichil
in hoc genere hominum potest esse utile. Hi et pugna
bunt et labores suscipiunt, et pericula subibunt
ante cives tuos. Vicinas autem urbes propensiores
ad pacem faciet eorum formido. Homines enim qui
continuo belligerare parati, facillime omnes et
suos servare, et inimicos labefactare queunt.
Atqui ubi cives tui intellexerint, ab eiusmodi
de periculi esse, et malos aut iniuria prohiberi, au
xilium ferri afflictis, protegi cives in bello,
labores suscipi, nullus fore repertus qui
pecunia pro illorum mercede non libenter

MS C68

AIC PhD Target
©2011 AIC

MS C68

AIC PhD Target
©2011 AIC

re promptissime conferat. cum sepe alias
huid q'q' i re tam utili privati homines
maiores scriptis substantiant. Illud q'
te docet /o/ Hieron ne recusēs rem tuā
ppriam i cui utilitate uelle glimere. Hā
ut mea quidem fert opinio / longe apō
tunius decētus q' expenditur. atyranno
i sem publicam q' i priuatam. Ad fac
le patet si sigillatim glideres. Si cū ti
bi sit splendida domus infinito sup
ni instructa / utrum ex illa maiorem tibi
gloriam oparari putas / an ex uniuersa
urbe mconibz / templis / porticibus / foris
auris q' ornata. Armis uō utriū tuus pro
prius egregie tectus / magis tremēdus ho
sti uiderere / an si tota ciuitas bene ar
mata sit. Vtq' alia aut utrum putas
maiora sepe / si solum per tue diligen
tissime cūentur / aut si oīz ciuim res
tua diligētia frugifere fiant. Currus
uō quos alepe magnificētissimi mun
pulcherrima q' exercitatio putatur. Vtrū
magis putas decere / si plurimos oīm
grecorū tu unus alas / a certamina mi
ctas / an si ex tua ciuitate plimi exeat
plimi q' decertent. Victoria aut uix ti
bi pulcrior uidetur / ex quoz virtute an
ex ciuitate an tu presis felicitate. Ego
sane nec decere quidem arbitror
tyranum hominem cum priuatis cūmpere

Victor cum non gloriam illam assequitur
vannus sed iudiciam. Ut ex multorum bo
nis pecuniam trahens ad suam magnifi
centiam. Victor uero omnis maxime ridiculo
est. Sed tunc est tibi o Hieron, ut michi qui
dem uidetur, cum alijs qui ciuitatibus pre
sunt honestum certamen quos si tu qui
dem superas ciuitatem tuam feliciter
ostender maxime pulcherrimam gloriosi
simamque uictoriam assequere. Ex quo
Mud primum contingit, quod tu potissimum
cupis ut capis sis tuus. Deinde non u
nicus erit tunc uictorie buccinator. Sed
omnes tuam uirtutem decantabunt.
Intuebuntur te non solum singuli hoies
uius et uniuersae ciuitates. Nec solum
priuatim sed et publice admirabuntur.
licebitque tibi quacumque uolueris uisendi
gratia tuto proficisci. licebit et domi hoc
idem assequi. Semper cum aduenit turbe
hominum ostentare tibi cupientium. Si quod
aut prudenter aut decore, aut boni ali
cuius habeant et tibi omni studio placere em
tentium. fauebunt tibi prius. Cupient
inde abire. Nec solum diligenter ab
omnibus, sed etiam amabere. Nec timebis
quicquam tu quidem quicquam. Sed alij pro te
soliciti erunt, ne quid tibi contingat ad
uersum. Eritque persuasum omnibus ut de tua
salute cogitare debeant. Anare si quid

Metric 1 2 3 4 5

MS C68

AIC PhD Target
©2011 AIC

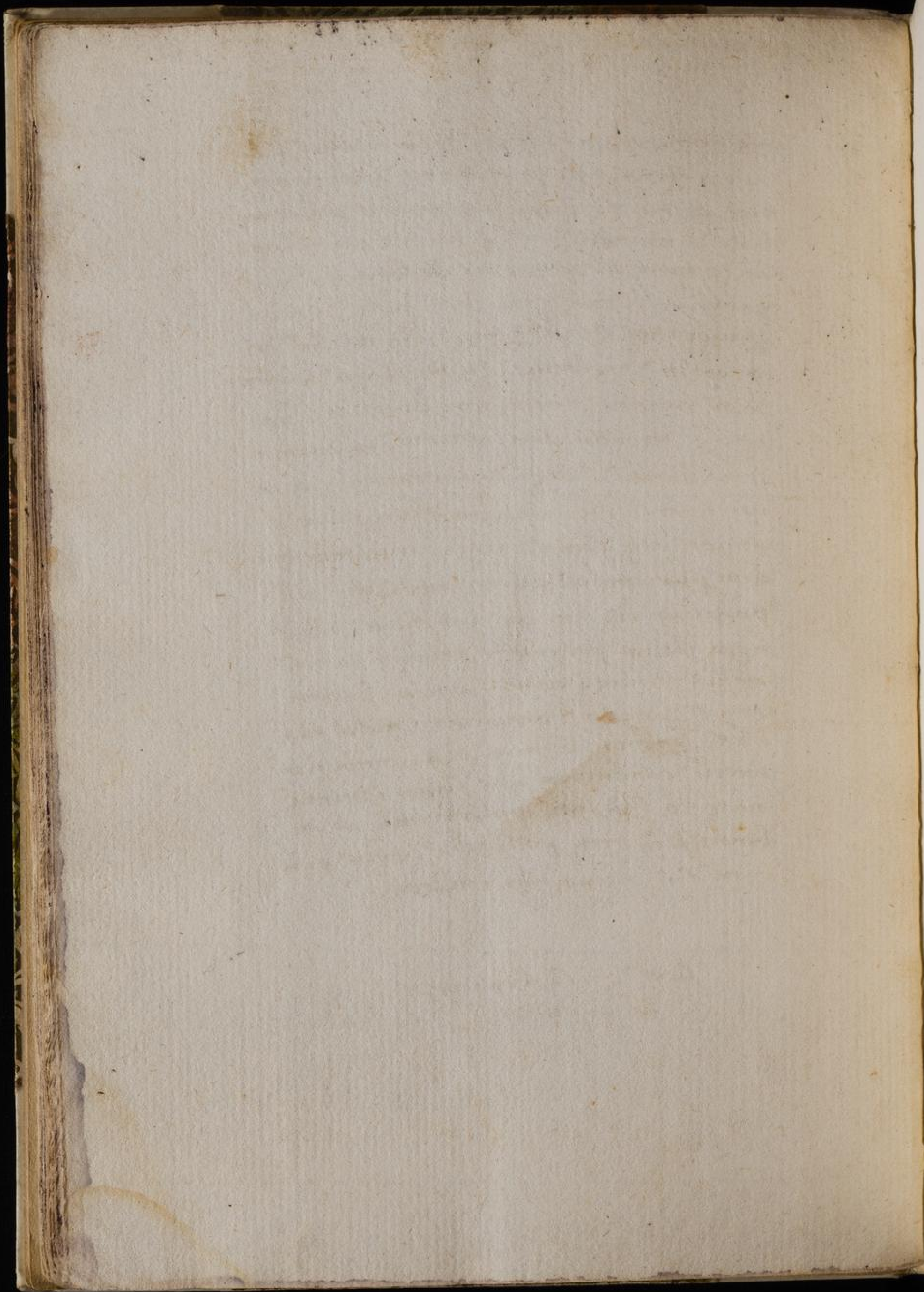

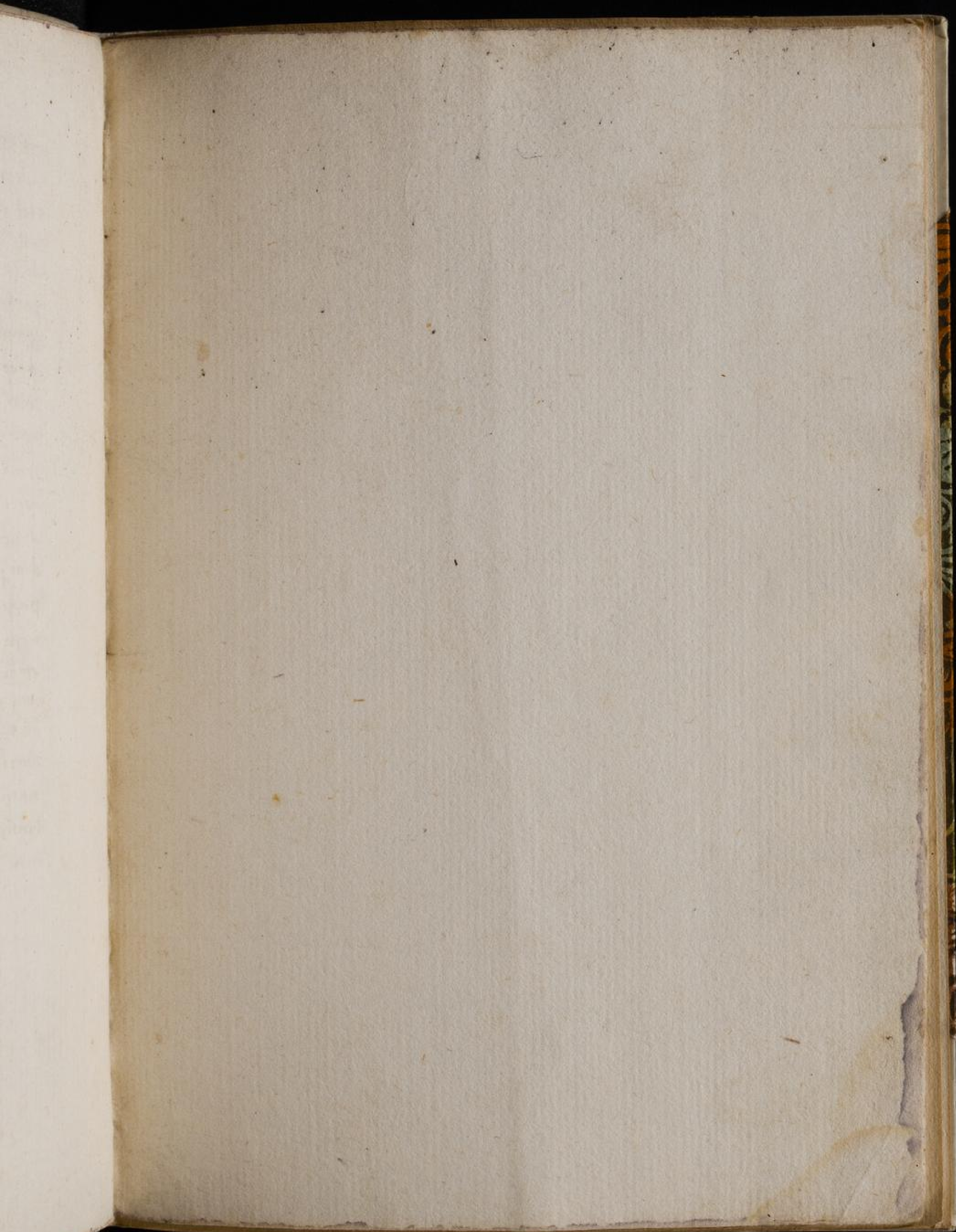
MS C68

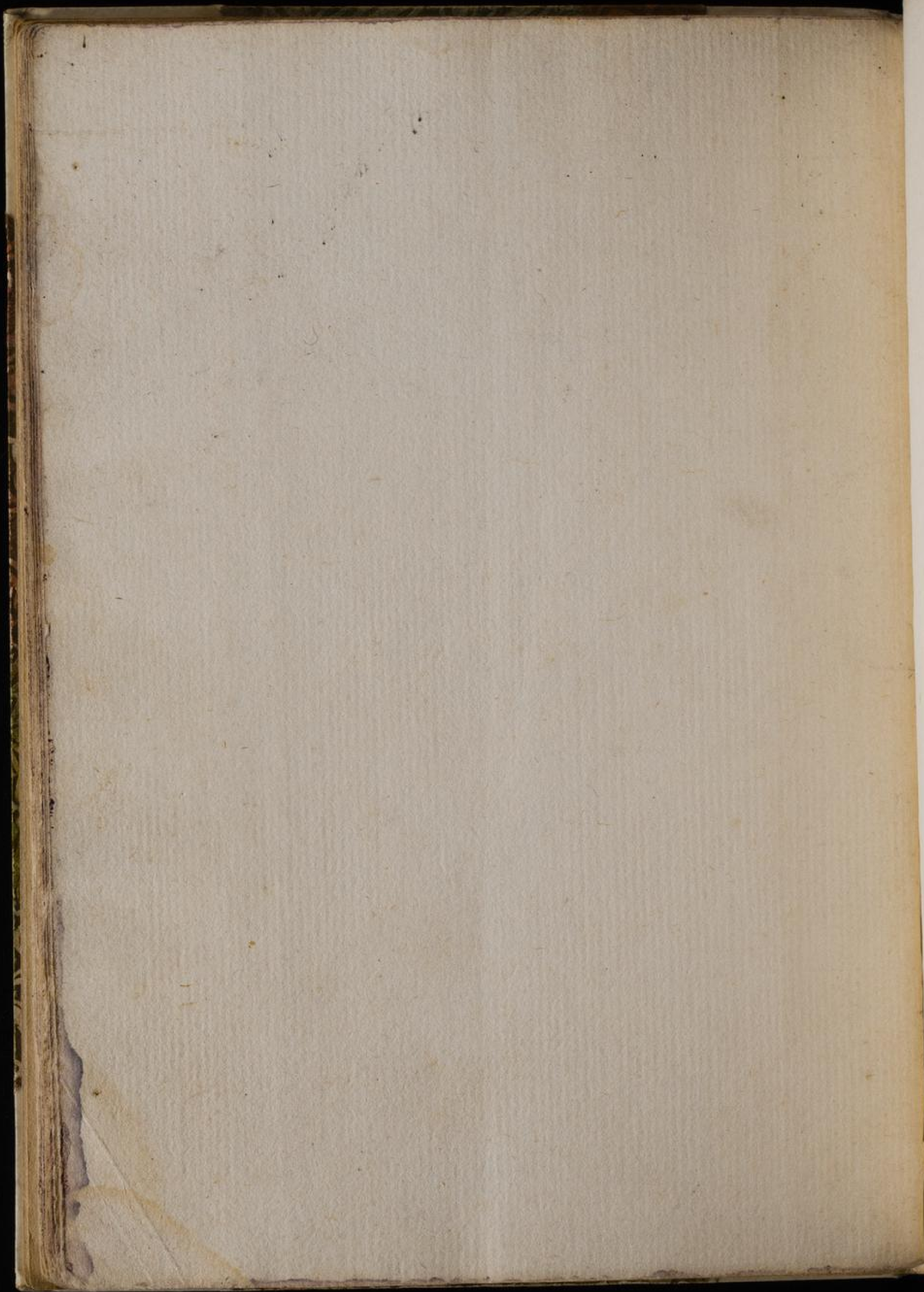
AIC PhD Target
©2011 AIC

14
unq̄ iminejet. nō solum haberes alios per
culos socios. uel protectores acerrimos.
Nec erit uerendum tibi multis pulcherr
mis q̄ muneribz affluentibz ne cui nō bene
de te merenti quippiam de fortunis tuis
partaris. Omnes cum tuis bonis uidebis
gaudentes. Omnes p̄ tuis rebus nō ser̄ ac
proprijs uigilantes. In thesauris aut ha
bebis cunctas amicorum diuitias. Sed
age o Hieron dita amicos. te enim r
ipm̄ dabis. Auge ciuitatem. tibi enim
ipi oparabis potentiam. Quere illos a
amicos atq̄ socios. puta ciuitatem qui
dem ppriam esse domum. Quos nō
propinquos. Amicos aut filios. filios
uero uelut propriam animam. et hos
omnes uincere coneris officio. Si enim
amicos beneficijs amplectere nihil tibi
obesse poterit inimici. Que omnia si tu
feceris. cunctarum que sunt i huma
na uita sunt uita pulcherrima ab te
beatissimam rem possidebis. Felix enim
cum sis. nemo tibi inuidebit.

Deo gr̄as. Explicit.

MS C68

AIC PhD Target
©2011 AIC

